

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АТОМНОЇ І ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Методичною радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 9 від 26 червня 2026 р.)

**Ф–КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

для здобувачів ступеня магістр
за освітньо–професійною програмою
Фізичний захист та облік і контроль ядерних матеріалів
спеціальності G4 Енерговиробництво
спеціалізації G4.01 Атомна енергетика

УХВАЛЕНО:

Вченою радою навчально-наукового інституту
атомної та теплової енергетики
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 4 від « 25 » травня 2026 р.)

РОЗРОБНИКИ Ф-КАТАЛОГУ

Клевцов Сергій Валерійович, к.т.н., доцент кафедри атомної енергетики

Лебедь Наталія Леонідівна, к.т.н., доцент кафедри атомної енергетики

Остапенко Іван Анатолійович, асистент кафедри атомної енергетики

Ф-каталог розглянуто та погоджено на засіданні кафедри атомної енергетики,
протокол № 20 від 30.04.2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для другого рівня вищої освіти.

Згідно з *Положенням про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти КПП ім. Ігоря Сікорського* студенти обирають освітні компоненти з Ф-каталогу, в такий спосіб формуючи індивідуальну освітню траєкторію.

Вибіркові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за освітньою програмою, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності студента, його особистим інтересам та дозволяють поглибити фахові компетентності в межах освітньої програми з метою формування компетентностей здобувача відповідно до вимог ринку праці.

Здобувач обирає дисципліни відповідно до навчального плану, за яким він навчається, що визначає кількість і обсяг навчальних дисциплін вільного вибору здобувача для конкретного семестру. При цьому здобувач має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітніх програм, за погодженням із завідувачем відповідної випускової кафедри. Обсяг, види аудиторних занять та контрольні заходи з вибірових навчальних дисциплін визначаються відповідним навчальним планом. Навчальні дисципліни Ф-Каталогів спрямовані на формування результатів навчання для набуття, як правило, спеціальних (фахових) компетентностей. У Каталогі надається короткий опис кожної навчальної дисципліни (анотація), вказуються пререквізити (вимоги до початку вивчення дисципліни) і результати навчання дисципліни, обсяг в кредитах ЄКТС, кафедра яка забезпечує викладання та інше. Основними критеріями для формування Ф-Каталогів вибірових навчальних дисциплін є:

- затребуваність стейкхолдерами (актуальність дисципліни з позицій розвитку відповідної галузі економіки, напрямку наукових досліджень, попиту на відповідні компетентності на ринку праці тощо);
- кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, відгуки здобувачів щодо якості викладання);
- навчально-методичне забезпечення (силабус, підручник, навчальні посібники, методичні рекомендації тощо);
- інформаційно-дидактичне забезпечення (презентації, відео-матеріали, демонстраційні матеріали, зразки тощо);
- матеріально-технічне забезпечення (наявність обладнання / програмного забезпечення для проведення лабораторних робіт, комп'ютерних практикумів тощо).

Викладачі, спільно з кураторами навчальних груп, проводять для здобувачів презентації вибірових навчальних дисциплін до початку процесу вибору. Крім того, за потреби, надаються консультації щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Здобувачі обирають дисципліни відповідно до навчальних планів, за якими вони навчаються. Студенти можуть обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітніх програм, рівнів вищої освіти, за погодженням із завідувачем відповідної випускаючої кафедри.

Вибір дисциплін з Ф-Каталогу здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня здійснюється на початку осіннього семестру першого року навчання (не пізніше жовтня поточного року). За навчальним планом студент може обрати освітні компоненти з Ф-каталогу загальним обсягом **9 кредитів ЄКТС, тобто одну дисципліну у 5 кредитів ЄКТС (семестровий контроль – екзамен) та одну дисципліну у 4 кредити ЄКТС (семестровий контроль – залік).**

Порядок обрання здобувачами вибірових дисциплін з Ф–Каталогу

Вибір дисциплін з Ф–Каталогів студентами другого (магістерського) РВО здійснюється на початку осіннього семестру першого року навчання. Обрані дисципліни вивчатимуться у весняному семестрі першого року навчання першого року. Результати вибору використовуються для формування індивідуальних навчальних планів. Процедура вибору навчальних дисциплін з Ф–каталогів студентами другого (магістерського) РВО реалізується через спеціалізовану інформаційну систему Університету та включає такі етапи:

- реєстрація студентів в спеціалізованій інформаційній системі;
- перша хвиля вибору – здійснення студентами вибору дисциплін; тривалість етапу – не менше тижня; обираються дві дисципліни з набору для вивчення у 2 семестрі, причому одна з них повинна мати обсяг 5 кредитів і вид семестрового контролю – екзамен, одна – обсяг 4 кредити і вид семестрового контролю – залік;
- попереднє опрацювання результатів вибору, формування навчальних груп/потоків для їх вивчення. Етап виконується відповідальною особою від навчального підрозділу – адміністратором спеціалізованої інформаційної системи на рівні кафедри та/або факультету, навчально-наукового інституту;
- підтвердження студенту його вибору навчальних дисциплін із Ф–Каталогу або повідомлення про неможливість формування групи/потoku для вивчення обраної ним навчальної дисципліни та переведення на другу хвилю вибору;
- друга хвиля вибору – здійснення студентами вибору зі скоригованого переліку дисциплін Ф–Каталогу;
- остаточне опрацювання результатів вибору дисциплін (фіксація результатів вибору) та корегування складу навчальних груп/потоків для їх вивчення.

Обробка результатів вибору дисциплін та формування навчальних груп/потоків

Фінальна інформація стосовно обраних здобувачами дисциплін Ф–Каталогів передається відповідальною особою від навчального підрозділу – адміністратором спеціалізованої інформаційної системи на рівні кафедри та/або факультету, навчально-наукового інституту:

- на кафедри, за якими закріплено викладання обраних навчальних дисциплін, для формування педагогічного навантаження відповідним науково-педагогічним працівникам;
- до деканату факультету, навчально-наукового інституту для формування розкладу занять.

Навчальні групи для вивчення вибірових навчальних дисциплін за очною формою навчання мають бути чисельністю не менше 5 осіб для другого (магістерського) РВО.

Обмеження щодо мінімальної чисельності навчальної групи для вивчення вибірових дисциплін:

- не поширюються на ті випадки, коли певну навчальну дисципліну Ф–Каталогу обрали всі здобувачі, які навчаються за відповідною освітньою програмою або порушення встановленого обмеження не призводить до перевищення максимального навчального навантаження науково-педагогічних працівників відповідної кафедри;
- може бути збільшено для дисциплін Ф–Каталогу за рішенням Вченої ради відповідного факультету, навчально-наукового інституту з метою оптимізації планування розкладу занять.

Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, може бути записаний на вивчення навчальних дисциплін, обраних завідувачем випускової кафедри для оптимізації навчальних груп/потоків.

Якщо здобувач із поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до деканату із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін, надавши документів, які засвідчують поважність причин. Заява на зміну вибіркової дисципліни у сформованому індивідуальному навчальному плані

має подаватися не пізніше ніж за місяць до початку семестру, в якому викладається ця дисципліна.

Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

У випадку поновлення, переведення здобувача, допуску до занять після завершення академічної відпустки вибір дисциплін здійснюється відповідно до навчального плану з переліку дисциплін за якими сформовано навчальні групи/потоки на поточний навчальний рік та з урахуванням діючого розкладу занять. За письмовою заявою здобувача можливе перерахування результатів навчання вибіркового дисциплін відповідно до Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів попереднього навчання або Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті

Детальну інформацію про правила й порядок обрання освітніх компонентів здобувачами подано в *Положенні про порядок реалізації права на вільний вибір дисциплін*: <https://osvita.kpi.ua/node/185>.

ЗМІСТ

Освітні компоненти для вибору студентами магістерського рівня

Освітні компоненти	Кредити	Форма контролю	Сторінка
Нормативно-правове забезпечення енергетичної галузі	5	екзамен	7
Енерго- і ресурсозбереження в енергетиці	5	екзамен	8
Аварійні режими та безпека атомних станцій	5	екзамен	9
Ядерно-фізичні методи діагностики реакторів атомних електричних станцій	5	екзамен	10
Управління надзвичайними та кризовими ситуаціями на ядерних об'єктах	5	екзамен	11
Кваліфікація обладнання АЕС	5	екзамен	12
Виявлення та реагування на злочинні дії з використанням ядерних матеріалів	5	екзамен	13
Інформаційна безпека	4	залік	14
Енергетичні ринки та аналіз енергетичних стратегій	4	залік	15
Технології поводження з відпрацьованим ядерним паливом атомної станції	4	залік	16
Запобігання та захист від загрози внутрішнього правопорушника	4	залік	17
Культура ядерної безпеки	4	залік	18

Дисципліна	Нормативно-правове забезпечення енергетичної галузі
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	5,0 кредитів ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 30 годин, реферат)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Дисципліна не має вимог, які визначають рівень підготовки студентів, необхідний для кращого засвоєння курсу. Дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні такої дисципліни, як інтелектуальна власність та патентознавство. При підготовці лекційного курсу використані елементи таких дисциплін, як право, стандартизація і сертифікація, метрологія, управління якістю.
Що буде вивчатися	Зміст та будова системи нормативно-правового забезпечення енергетики. Основні принципи побудови, класифікації та практичного застосування нормативних документів енергетичної галузі. Зміст, побудова та спрямованість вимог основних правових актів та нормативних документів, що регламентують функціонування в сфері енергетики, конструювання енергетичного обладнання, проектування і експлуатація енергетичних об'єктів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Всі види діяльності в енергетичній галузі на всіх рівнях компетенції і відповідальності регламентуються вимогами нормативно-правових актів різного рівня від законів України до інструкцій по експлуатації окремих одиниць обладнання і посадових інструкцій працівників енергетичних підприємств. Знання основних принципів побудови, класифікації та практичного застосування нормативних документів дає вміння: обирати джерело розміщення нормативного документа; обирати необхідний нормативний документ; оцінити ступінь актуалізації НД; застосовувати положення нормативного документу та обґрунтувати свій вибір (нормативного документа і/або його положення).
Чому можна навчитися (результати навчання)	Вміння орієнтуватись у структурі нормативно-правових актів та технічних нормативно-правових актах енергетичної галузі. Розуміти принципи ієрархічної підпорядкованості нормативно-правових актів та технічних нормативно-правових актів енергетичної галузі. Знання основних законодавчих актів України, що визначають головні принципи діяльності в енергетичній сфері та міру відповідальності за невиконання встановлених ними вимог.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність демонструвати розуміння нормативно-правових актів, норм, правил і стандартів в галузі атомної енергетики. Здатність демонструвати розуміння проблем якості та управління безпекою в галузі атомної енергетики.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання, навчальний посібник
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Енерго- і ресурсозбереження в енергетиці
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс, 2 семестр
Обсяг	5,0 кредитів ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 30 годин, реферат)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами в рамках бакалаврської підготовки за спеціальністю 143 Атомна енергетика
Що буде вивчатися	Науково-технічні, технологічні, економічні і правові методи забезпечення практичної діяльності з енерго- і ресурсозбереження в енергетиці. Буде розглянуто і проаналізовано ефективні енергозберігаючі заходи і технології для різних секторів енергетики.
Чому це цікаво/треба вивчати	Енерго- і ресурсозбереження – це дуже важлива і цікава синтетична науково-практична діяльність, яка здійснюється на стику різних наук, а отримані результати застосовуються в усіх галузях економіки. Забезпечення раціонального використання паливо-енергетичних ресурсів є стратегічним напрямом державної економічної політики. Згідно Закону України "Про енергозбереження" знання в цій сфері є обов'язковими для всіх осіб, діяльність яких пов'язана з виробництвом, передаванням, перетворенням і використанням паливо-енергетичних ресурсів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Розробляти і реалізовувати програми і плани з енерго- і ресурсозбереження на рівні підприємства і галузі. Розробляти техніко-економічні обґрунтування енергозберігаючих проєктів. Розробляти і впроваджувати на різних стадіях поводження з паливо-енергетичними ресурсами енергозберігаючі проєкти, заходи, технології і обладнання з раціонального використання палива і теплової енергії в енергетиці і промисловості. Демонструвати спеціалізовані концептуальні знання з атомної енергетики, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності. Формулювати і розв'язувати складні інженерні, виробничі та/або дослідницькі задачі під час проєктування і експлуатації обладнання та створення конкурентоспроможних розробок, втілення результатів у інноваційних проєктах.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність демонструвати знання і розуміння математичних принципів і методів, необхідних для моделювання систем та процесів. Здатність приймати ефективні рішення з проєктування і експлуатації систем та обладнання реакторних установок з урахуванням вимог що до якості, екологічності, надійності, конкурентноздатності та охорони праці.
Інформаційне забезпечення	Силабус, конспект лекцій
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Аварійні режими та безпека атомних станцій
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	5,0 кредитів ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 30 годин, реферат)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Знання навчальних дисциплін з режимів експлуатації атомних електричних станцій, теплогідравлічних процесів в енергетичних установках, кінетики і регулювання ядерних реакторів.
Що буде вивчатися	Історія виникнення ядерної безпеки, фундаментальні принципи безпеки згідно МАГАТЕ та національного законодавства, основні положення безпеки АЕС, методологія аналізу проектних аварій та протікання проектних аварій на реакторній установці ВВЕР-1000/320.
Чому це цікаво/треба вивчати	Згідно національного законодавства експлуатація – це діяльність, що спрямована на досягнення безпечним способом мети, для якої була побудована АЕС, тобто без забезпечення безпеки експлуатація АЕС не дозволена. Тому, треба розуміти філософію безпеки, як ця філософія відображається в проекті АЕС та в її системах безпеки, яким чином АЕС реагує на аварії та як аналізувати цю реакцію на аварії та протидіяти її розвитку.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Методиці аналізу аварійних режимів, первинним навичкам з управління проектними аваріями на АЕС, протіканню всього спектру проектних аварій на АЕС, філософії безпеки згідно МАГАТЕ та національного законодавства, зв'язок філософії безпеки та побудови систем безпеки АЕС. Демонструвати спеціалізовані концептуальні знання з атомної енергетики, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності. Застосовувати отримані знання для аналізу інженерних об'єктів, процесів і методів атомної енергетики. Застосовувати свої знання і розуміння для розробки проектів згідно із визначеними та описаними вимогами до конструкцій, технологічних схем, режимів роботи обладнання, характеристик теплоносіїв, схем їх руху та відповідних матеріалів, що застосовуються при аналізі процесів і проектуванні обладнання атомно-енергетичного комплексу. Розуміння методології проектування обладнання атомно-енергетичного комплексу відповідно до технічних умов та нормативних документів. Формулювати і розв'язувати складні інженерні, виробничі та/або дослідницькі задачі під час проектування і експлуатації обладнання та створення конкурентоспроможних розробок, втілення результатів у інноваційних проектах.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність застосовувати отримані спеціалізовані концептуальні знання та навички при проектуванні та експлуатації обладнання та систем. Здатність демонструвати розуміння нормативно-правових актів, норм, правил і стандартів в галузі атомної енергетики. Здатність демонструвати знання характеристик специфічних матеріалів, обладнання, процесів та продуктів в галузі атомної енергетики, умов їх використання та відповідних обмежень. Здатність застосовувати отримані спеціальні знання та навички для надійної і безпечної експлуатації АЕС.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання, навчальний посібник, лабораторні роботи проводяться з застосуванням тренажеру реактора ВВЕР-1000/320
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Ядерно-фізичні методи діагностики реакторів атомних електричних станцій
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	5,0 кредитів ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 30 годин, реферат)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Загальні природничо-наукові знання в межах програми середньої школи; базові знання атомної та ядерної фізики; основи взаємодії випромінювання з речовиною.
Що буде вивчатися	Принципи постановки наукових та технологічних задач, критерії їх вирішення. Визначення переліку ядерно-фізичних параметрів АкЗ реакторів, що мають контролюватися, виходячи з принципів необхідності і достатності отриманих даних для забезпечення надійності, безпеки та економічності ядерних енергетичних об'єктів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Дисципліна «Ядерно-фізичні методи діагностики реакторів атомних електричних станцій» вивчається студентами спеціальності з метою закріпити у студентів знання з використання системи внутрішнього реакторного контролю для забезпечення надійної та безпечної експлуатації АЕС, знання з ядерно-фізичних властивостей матеріалів які застосовуються у детекторах системи для вимірювання потоку та поля нейтронів у активній зоні реактора, методів перерахунку такої інформації та даних з температурного контролю для визначення поля енерговидеління.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Застосовувати основні методи та технічні засоби контролю ядерно-фізичних параметрів ядерних установок, для вирішення практичних наукових і технологічних задач в галузі атомної енергетики. Демонструвати спеціалізовані концептуальні знання з атомної енергетики, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності. Застосовувати отримані знання для аналізу інженерних об'єктів, процесів і методів атомної енергетики.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність демонструвати знання і розуміння математичних принципів і методів, необхідних для використання в галузі атомної енергетики. Здатність демонструвати знання характеристик специфічних матеріалів, обладнання, процесів та продуктів в галузі атомної енергетики, умов їх використання та відповідних обмежень. Здатність демонструвати розуміння нормативно-правових актів, норм, правил и стандартів в галузі атомної енергетики. Здатність застосовувати отримані спеціальні знання та навички для надійної і безпечної експлуатації АЕС.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання, конспект лекцій
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Управління надзвичайними та кризовими ситуаціями на ядерних об'єктах
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	5,0 кредитів ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 30 годин, реферат)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	загальні природничо-наукові знання в межах програми середньої школи; навчальні дисципліни з атомних та теплових електричних станцій
Що буде вивчатися	Після успішного завершення цього курсу студенти повинні мати наступні знання та навички: – відкритої законодавчої бази України, яка регулює питання реагування на кризові ситуації; – сучасних систем реагування та захисту, враховуючи положення Зеленої книги з питань захисту критичної інфраструктури України та кращого світового досвіду; – типів кризових ситуацій, що стосуються ядерних установок і ядерних матеріалів, інших радіоактивних матеріалів і пов'язаних з ними установок.
Чому це цікаво/треба вивчати	Стратегією національної безпеки України визначені пріоритетні завдання національної політики безпеки, одним з яких є забезпечення ефективної координації та функціонування єдиної системи ситуаційних центрів профільних органів державної влади сектору безпеки і оборони. У т.ч. це стосується створення сучасної системи реагування на кризові ситуації будь-якого походження на ядерних установках, з ядерними та іншими радіоактивними матеріалами, одним із елементів якої, як інструмент забезпечення обміну інформацією та взаємодії (далі – ОІВ), має стати національна мережа ситуаційно-кризових центрів (далі – СКЦ).
Чому можна навчитися (результати навчання)	Професійне орієнтування при виборі спеціалізації на другому (магістерському) рівні навчання, формування всебічного підходу до реагування на аварійні та кризові ситуації, а також: – проектувати типову модель обміну інформацією та взаємодії; – удосконалювати функціонування механізмів обміну інформацією між усіма залученими державними органами та іншими організаціями у випадку кризових ситуацій; – удосконалювати діючі систем реагування на кризові ситуації виходячи з кращого світового досвіду.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність продемонструвати систематичне розуміння ключових аспектів та концепції розвитку галузі атомної енергетики. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності та ядерно-радіаційної безпеки при проектуванні та експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність використовувати знання характеристик специфічних матеріалів, обладнання, процесів та продуктів у професійній діяльності в галузі атомної енергетики.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання
Форма проведення занять	Лекції та семінарські заняття (застосовується комбінація пасивних та активних методів навчання)
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Кваліфікація обладнання АЕС
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	5,0 кредитів ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 30 годин, реферат)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Загальні природничо-наукові знання в межах програми середньої школи; базові знання атомної та ядерної фізики; курс «Режими експлуатації атомних електричних станцій» та інші спеціалізовані курси підготовки освітнього рівня бакалавр.
Що буде вивчатися	Методологія та процедури виконання організаційно-технічних заходів з кваліфікації обладнання АЕС на внутрішні за зовнішні умови, які виникають в процесі нормальної експлуатації та під час/після проєктних і запроєктних аварій (включно з важкими аваріями), з врахуванням всіх складних фізичних, хімічних процесів та особливостями процесу експлуатації АЕС.
Чому це цікаво/треба вивчати	Дисципліна вивчається студентами спеціальності з метою закріпити у студентів знання з кваліфікації обладнання систем нормальної експлуатації та систем, важливих для безпеки, на відповідні умови експлуатації, що є важливою складовою забезпечення надійної та безпечної експлуатації АЕС. Кваліфікація обладнання підлягає обов'язковому аналізу під час проведення періодичної переоцінки безпеки енергоблоків АЕС як фактор безпеки, пов'язаний з технічним станом систем, елементів і конструкцій АЕС. Експлуатація обладнання, що не проходило (або не пройшло) процедуру кваліфікації, допускається за окремим рішенням Держатомрегулювання лише як тимчасовий захід за умови виконання експлуатуючою організацією необхідних заходів з підвищення його кваліфікації до необхідного рівня. Кваліфікація обладнання також є важливою складовою проєктування систем та обладнання для використання на АЕС.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Розв'язувати складні інженерні завдання і проблеми атомної енергетики, що потребує оновлення та інтеграції знань. Демонструвати спеціалізовані концептуальні знання з атомної енергетики, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності. Використовувати сучасні технології, обладнання, засоби управління інформацією для вирішення складних інженерних завдань і проблем атомної енергетики. Застосовувати отримані знання для аналізу інженерних об'єктів, процесів і методів атомної енергетики. Застосовувати свої знання і розуміння для розробки проєктів згідно із визначеними та описаними вимогами до конструкцій, технологічних схем, режимів роботи обладнання, характеристик теплоносіїв, схем їх руху та відповідних матеріалів, що застосовуються при аналізі процесів і проєктуванні обладнання атомно-енергетичного комплексу. Розуміти методології проєктування обладнання атомно-енергетичного комплексу відповідно до технічних умов та нормативних документів. Формулювати і розв'язувати складні інженерні, виробничі та/або дослідницькі задачі під час проєктування і експлуатації обладнання та створення конкурентоспроможних розробок, втілення результатів у інноваційних проєктах. Обирати і використовувати відповідне обладнання, інструменти та методи для вирішення інженерних та/або наукових завдань в атомній енергетиці. Розуміти проблеми здоров'я, безпеки і правових питань та відповідних обов'язків інженерної практики в атомній енергетиці, соціальних та екологічних наслідків технічних рішень, відповідальності та обов'язків щодо дотримання кодексу професійної етики і норм інженерної практики. Застосовувати отримані знання для надійної нормальної експлуатації АЕС та переводу реакторної установки у контрольований безпечний стан в аварійних режимах.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та застосування інформації з різних джерел. Здатність виявляти та оцінювати ризики. Здатність застосовувати існуючі та розробляти нові методи, методики, технології та процедури для вирішення складних інженерних завдань в галузі атомної енергетики. Здатність застосовувати отримані спеціалізовані концептуальні знання та навички при проєктуванні та експлуатації обладнання та систем. Здатність демонструвати розуміння нормативно-правових актів, норм, правил и стандартів в галузі атомної енергетики. Здатність демонструвати знання характеристик специфічних матеріалів, обладнання, процесів та продуктів в галузі атомної енергетики, умов їх використання та відповідних обмежень. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності та безпеки при проєктуванні та експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність приділяти увагу питанням безпеки відповідно до їх значимості. Здатність приймати ефективні рішення з проєктування і експлуатації систем та обладнання реакторних установок з урахуванням вимог що до якості, екологічності, надійності, конкурентноздатності та охорони праці.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Виявлення та реагування на злочинні дії з використанням ядерних матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	5,0 кредитів ЄКТС (лекції – 30 год, лабораторні роботи – 15 годин, практичні заняття – 15 годин, СРС – 90 годин).
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Знання навчальних дисциплін з обліку і контролю ядерних матеріалів та з дозиметрії і радіаційної безпеки.
Що буде вивчатися	Діяльність щодо ядерних та радіоактивних матеріалів поза регулюючим контролем та протидія їх незаконному обігу. Виявлення та реагування на злочинні дії з використанням ЯМ, атрибуція та характеристика ядерних матеріалів, методи і процедури їх детального дослідження у лабораторіях ядерної криміналістики.
Чому це цікаво/треба вивчати	Цей курс описує діяльність щодо протидії незаконному обігу ядерних та радіоактивних матеріалів, що знаходяться поза регулюючим контролем. Виявлення та реагування на злочинні дії з використанням ЯМ є дієвим інструментом забезпечення запобігання розповсюдженню і використанню ядерних матеріалів поза регулюючим контролем, та є важливою частиною міжнародних зобов'язань України. Курс передбачає проведення вимірювань ядерних та радіоактивних матеріалів у лабораторії ядерної криміналістики Інституту ядерних досліджень НАНУ, та практичних занять з використанням гама спектрометра IdentiFinder R400.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Демонструвати спеціалізовані концептуальні знання з атомної енергетики, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності. Використовувати сучасні технології, обладнання, засоби управління інформацією для вирішення складних інженерних завдань і проблем атомної енергетики. Формулювати і розв'язувати складні інженерні, виробничі та/або дослідницькі задачі під час проектування і експлуатації обладнання та створення конкурентоспроможних розробок, втілення результатів у інноваційних проєктах. Обирати і використовувати відповідне обладнання, інструменти та методи для вирішення інженерних та/або наукових завдань в атомній енергетиці. Розуміння експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу відповідно до екологічного законодавства й правових норм в галузі охорони здоров'я людей і забезпечення безпеки інженерної діяльності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність розробляти, досліджувати та застосовувати фізичні, математичні та комп'ютерні моделі, розрахункові методи та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання наукових задач атомної енергетики. Здатність застосовувати існуючі та розробляти нові методи, методики, технології та процедури для вирішення складних інженерних завдань в галузі атомної енергетики. Здатність демонструвати знання і розуміння математичних принципів і методів, необхідних для моделювання систем та процесів. Здатність притримуючись принципів культури захищеності категоризувати ядерні матеріали та джерела іонізуючого випромінювання, вести їх облік та контроль та застосовувати методи руйнуючого та неруйнуючого аналізу згідно чинного законодавства, норм правил і стандартів. Здатність виконувати управління фізичною ядерною безпекою на національному та об'єктовому рівнях, управління містом скоєння ядерного злочину та застосовувати методи ядерної криміналістики згідно міжнародної практики, національних норм правил і стандартів.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання, навчальні посібники (для засвоєння матеріалу курсу та для проведення лабораторних робіт)
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Інформаційна безпека
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	4,0 кредити ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 14 годин)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Накопичені знання з дисциплін: «Аналіз проектної загрози та управління ризиками», «Нормативно-правове забезпечення атомної енергетичної галузі»
Що буде вивчатися	Введення в концепції комп'ютерної безпеки. Політика, програма і регулювання комп'ютерної безпеки. Основи безпеки комп'ютерних мереж. Технології порушення комп'ютерної безпеки. Кіберзагрози. Загрози внутрішніх кіберпорушників. Контроль безпеки комп'ютерних систем. Принципи фізичної безпеки комп'ютерних систем та мереж. Промислові системи управління. Питання комп'ютерної безпеки систем фізичного захисту. Культура захищеності в інформаційній та комп'ютерній безпеці і вплив людини. Управління кадрами і кадрова безпека. Проведення оцінки комп'ютерної безпеки. Оцінка і управління ризиками в інформаційній та комп'ютерній безпеці. Управління комп'ютерною безпекою. Реагування на інциденти комп'ютерної безпеки.
Чому це цікаво/треба вивчати	Дисципліна «Інформаційна і комп'ютерна безпека» вивчається студентами спеціальності з метою закріпити у студентів знання з комп'ютерної безпеки об'єктів критичної інфраструктури, основних комп'ютерних загроз у сучасному світі, варіантів захисту чутливої та секретної інформації, принципів побудови та захисту комп'ютеризованих систем контролю та управління технологічними процесами на об'єктах з ядерними та іншими радіоактивними матеріалами.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Пояснювати і наводити приклади засобів контролю комп'ютерної безпеки, які використовуються як в інформаційних системах, так і в системах промислового контролю, що відносяться до об'єктів та операцій з ядерними та іншими радіоактивними матеріалами. Визначати модель кібер-правопорушників для конкретних об'єктів. Визначати уразливі місця інформаційної і комп'ютерної безпеки об'єктів критичної інфраструктури.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність застосовувати отримані спеціалізовані концептуальні знання та навички при проектуванні та експлуатації обладнання та систем. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності та безпеки при проектуванні та експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання, конспект лекцій
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Енергетичні ринки та аналіз енергетичних стратегій
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	4,0 кредити ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 14 годин)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	Загальні природничо-наукові знання в межах програми середньої школи; навчальні дисципліни з атомних та теплових електричних станцій
Що буде вивчатися	Після успішного завершення цього курсу студенти повинні мати наступні знання та навички: – щодо функціонування ринків електричної енергії та суміжних ринків, зокрема ринків енергетичних ресурсів (палива), ринку енергоефективності, а також біоенергетичного ринку; – щодо взаємодії ринків електричної енергії та енергосистем;
Чому це цікаво/треба вивчати	Метою навчальної дисципліни є формування у студентів комплексної системи знань в енергетичній сфері, покращення особистого професійного рівня випускників та збільшення їхнього внеску в діяльність енергетики у сучасних ринкових умовах, враховуючи роботу електроенергетичних підприємств України в умовах повномасштабного конкурентного ринку та актуалізацію енергоефективних технологій та послуг.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Професійне орієнтування при виборі спеціалізації на другому (магістерському) рівні навчання, а також: – стратегій участі в енергетичному ринку, оцінки балансу енергогенеруючих потужностей, аналізу конкурентних умов участі в енергоринку, ціноутворення та прогнозування цін на електроенергію; – аналізу енергетичної політики, складання енергетичних балансів, володіння основами енергетичної статистики; – використання одержаних знань для підвищення економічної ефективності та рентабельності енергетичних підприємств або енергетичних підрозділів промислових підприємств.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність демонструвати знання характеристик специфічних матеріалів, обладнання, процесів та продуктів в галузі атомної енергетики, умов їх використання та відповідних обмежень. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності та безпеки при проектуванні та експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність приймати ефективні рішення з проектування і експлуатації систем та обладнання реакторних установок з урахуванням вимог що до якості, екологічності, надійності, конкурентоздатності та охорони праці.
Інформаційне забезпечення	Силабус, контрольні завдання, навчальний посібник
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Технології поводження з відпрацьованим ядерним паливом атомної станції
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, 2 семестр
Обсяг	4,0 кредити ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 14 годин)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомних електричних станцій і інженерної теплофізики
Вимоги до початку вивчення	Знання навчальних дисциплін з енергетичних ядерних реакторів, фізики ядерних реакторів, тепломасообміну, теплогідрравлічних процесів в енергетичних установках та з дозиметрії і радіаційної безпеки.
Що буде вивчатися	Технології які застосовуються щодо відпрацьованого ядерного палива атомних станцій з ВВЕР-440/1000 на кожному етапі життєвого циклу починаючи з вигрузки палива з активної зони реактора, витримки у приреакторному басейні, відправлення до тимчасового зберігання в хранилищах сухого або мокрого типу, та закінчуючи переробкою на спеціалізованих підприємствах.
Чому це цікаво/треба вивчати	Важливою складовою атомної енергетики та одночасно одною з головних проблем є утилізація відпрацьованого палива атомних станцій. Прийняття Україною стратегічного рішення щодо припинення вивозу ВЯП у РФ на переробку з поверненням на захоронення високоактивних довгоживучих радіоактивних речовин та тимчасового (до 100 років) зберігання палива ВВЕР-1000 у ЦСХОЯТ у Чорнобильській зоні відчуження, спонукає до більш детального вивчення технологій поводження з ВЯП та підготовки відповідних фахівців.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Розв'язувати складні інженерні завдання і проблеми атомної енергетики, що потребує оновлення та інтеграції знань. Демонструвати спеціалізовані концептуальні знання з атомної енергетики, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності. Зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з проблем атомної енергетики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. Застосовувати отримані знання для аналізу інженерних об'єктів, процесів і методів атомної енергетики. Застосовувати свої знання і розуміння для розробки проектів згідно із визначеними та описаними вимогами до конструкцій, технологічних схем, режимів роботи обладнання, характеристик теплоносіїв, схем їх руху та відповідних матеріалів, що застосовуються при аналізі процесів і проектуванні обладнання атомно-енергетичного комплексу. Обирати і використовувати відповідне обладнання, інструменти та методи для вирішення інженерних та/або наукових завдань в атомній енергетиці. Розуміння проблем здоров'я, безпеки і правових питань та відповідних обов'язків інженерної практики в атомній енергетиці, соціальних та екологічних наслідків технічних рішень, відповідальності та обов'язків щодо дотримання кодексу професійної етики і норм інженерної практики. Розуміння експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу відповідно до екологічного законодавства й правових норм в галузі охорони здоров'я людей і забезпечення безпеки інженерної діяльності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність застосовувати існуючі та розробляти нові методи, методики, технології та процедури для вирішення складних інженерних завдань в галузі атомної енергетики. Здатність застосовувати отримані спеціалізовані концептуальні знання та навички при проектуванні та експлуатації обладнання та систем, а також реакторної установки в цілому. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність демонструвати знання характеристик специфічних матеріалів, обладнання, процесів та продуктів в галузі атомної енергетики, умов їх використання та відповідних обмежень. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності та безпеки при проектуванні та експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність приділяти увагу питанням безпеки відповідно до їх значимості. Здатність приймати ефективні рішення з проектування і експлуатації систем та обладнання реакторних установок з урахуванням вимог що-до якості, екологічності, надійності, конкурентоздатності та охорони праці.
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус), конспект лекцій
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Запобігання та захист від загрози внутрішнього правопорушника
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	4,0 кредити ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 14 годин)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	загальні природничо-наукові знання в межах програми середньої школи; навчальні дисципліни з атомних та теплових електричних станцій
Що буде вивчатися	– Стратегії та тактики інсайдерів. – Хто є інсайдером, та види загроз, які вони ставлять перед організацією. – Що мотивує інсайдера здійснити атаку та як боротися з такими атаками.
Чому це цікаво/треба вивчати	Цей курс описує інсайдерські загрози, що стоять перед організацією, і аналізує складний характер внутрішніх загроз. Він також описує, як організації та окремі особи можуть захищати себе від цієї загрози та підготуватися до відповіді, якщо відбувається напад.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Формування всебічного підходу до захищеності Атомних електричних станцій. Використовувати наукову і технічну літературу, бази даних та інші відповідні джерела інформації для розробки і обґрунтування технічних та управлінських рішень в атомній енергетиці. Знати, розуміти і застосовувати нормативні документи, стандарти інженерної практики і правила техніки безпеки при вирішенні професійних завдань. Навички аналізу та прогнозування розвитку атомної енергетики та суміжних напрямів науки і техніки.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність продемонструвати систематичне розуміння ключових аспектів та концепції розвитку галузі атомної енергетики. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності та ядерно-радіаційної безпеки при проектуванні та експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу. Здатність використовувати знання характеристик специфічних матеріалів, обладнання, процесів та продуктів у професійній діяльності в галузі атомної енергетики.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентацій, конспект лекцій
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Культура ядерної безпеки
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1, семестр 2
Обсяг	4,0 кредити ЄКТС (лекції – 30 год, практичні заняття – 14 годин)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Атомної енергетики (НН ІАТЕ)
Вимоги до початку вивчення	загальні природничо-наукові знання в межах програми середньої школи; навчальні дисципліни з атомних та теплових електричних станцій
Що буде вивчатися	Розглядаються оцінки культури безпеки і можливих способів її виміру, розвиток культури безпеки і стадії її розвитку, методи оцінки і самооцінки культури безпеки. Розглядається стійкість роботи енергоблоків при нормальних умовах експлуатації та при аваріях, наводяться показники стійкості й використання енергоблоку й методи їхнього розрахунку.
Чому це цікаво/треба вивчати	Це курс, насамперед, про безпеку й роль людини при цьому. Наводиться структура ядерної галузі України і початкові відомості про АЕС, популярно пояснюється робота основного технологічного устаткування АЕС. Описано ядерну енергетику у світі, даються відомості про всі ядерні реактори у світі, безпека АЕС України представлена у порівнянні з АЕС світу. Показано, що фундаментальним принципом управління безпекою на сучасному етапі є формування культури безпеки. Описано роль людського чинника у забезпеченні безпеки, наводяться методики аналізу й врахування людського чинника. Підготовка персоналу розглядається як основний елемент культури безпеки, а психологія безпеки – як науковий напрям, що забезпечує підготовку персоналу.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Професійне орієнтування при виборі спеціалізації на другому (магістерському) рівні навчання, формування всебічного підходу до безпеки Атомних електричних станцій Зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з проблем атомної енергетики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. Подальше навчання в галузі атомної енергетики, електричної інженерії і дотичних галузей знань, яке значною мірою є автономним та самостійним. Розуміння проблем здоров'я, безпеки і правових питань та відповідних обов'язків інженерної практики в атомній енергетиці, соціальних та екологічних наслідків технічних рішень, відповідальності та обов'язків щодо дотримання кодексу професійної етики і норм інженерної практики. Розуміння експлуатації обладнання атомно-енергетичного комплексу відповідно до екологічного законодавства й правових норм в галузі охорони здоров'я людей і забезпечення безпеки інженерної діяльності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Здатність застосовувати отримані спеціалізовані концептуальні знання та навички при проектуванні та експлуатації обладнання та систем. Здатність демонструвати розуміння нормативно-правових актів, норм, правил и стандартів в галузі атомної енергетики.
Інформаційне забезпечення	Силабус, конспект лекцій
Семестровий контроль	Залік